

Paarma Lund Kreutzmann
Medlem af Inatsisartut
/Her

Besvarelse af § 37 spørgsmål nr. 019 2026 om frihed ved barns sygdom

Hermed fremsendes besvarelse af nedenstående § 37 spørgsmål. Da spørgsmålene går på tværs af flere ressortområder, er der indhentet svar fra en række øvrige departementer som anført nedenfor. De indhentede svar er anført nedenfor, idet dele af bidragene fra de relevante departementer er sammenstillet og redigeret med henblik på en helhedsorienteret besvarelse.

Brevdato: 15-04-2026
Sagsnr. 2026 - 4662
Akt id. 26277020

P. O. Box 1037
3900 Nuuk
Tel. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 50
E-mail: oed@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

1. I partiernes aftale om finansloven for 2026, punkt 4.4.1, står der:

"Naalakkersuisut anerkender behovet for at styrke rammerne for familier og sikre attraktive vilkår for børnefamilier i Grønland og har allerede igangsat et arbejde med at undersøge den gældende lovgivning om barselsorlov med henblik på en helhedsorienteret revision. Undersøgelsen skal belyse de juridiske og økonomiske muligheder for forbedringer, og danne grundlag for en fremtidig lovændring. Naalakkersuisut deler således intention om at skabe mere fleksible og tidssvarende ordninger, der understøtter forældrenes mulighed for omsorg i barnets tidlige livsfase." Kan vi fortsat forvente, at Naalakkersuisut vil udarbejde et forslag i forbindelse med finansloven for 2027?

A. Hvis ja, vil partierne da blive indkaldt til drøftelser om arbejdet?

B. Hvis nej, hvornår vil udarbejdelsen af de økonomiske konsekvenser af forslaget være tilendebragt?

SVAR:

Spørgsmålene besvares samlet.

Naalakkersuisut er opmærksomme på, at sygdom hos et barn kan være en vanskelig situation for mange familier. Når et barn bliver sygt, kan det skabe både praktiske og følelsesmæssige udfordringer for forældrene, som samtidig skal få hverdagen til at hænge sammen med arbejde og andre forpligtelser. Naalakkersuisut har derfor forståelse for, at spørgsmålet om forældres mulighed for fravær ved barns sygdom optager mange børnefamilier.

Naalakkersuisut kan samtidig oplyse, at arbejdet med Forslag til Finanslov for 2027 (FFL2027) endnu befinder sig i en indledende fase. Naalakkersuisut har på nuværende tidspunkt alene taget stilling til de overordnede principper og den foreløbige tidsplan for finanslovsprocessen. De konkrete politiske prioriteringer i finanslovsforslaget er endnu ikke fastlagt.

Som led i finanslovsprocessen vil der i de kommende måneder blive udarbejdet et basisbudget samt et eller flere prioriteringsoplæg til Naalakkersuisut. Først i denne fase vil Naalakkersuisut kunne tage endelig stilling til, hvilke initiativer der skal prioriteres i finanslovsforslaget, herunder eventuelle nye tiltag på familie- og arbejdsmarkedsområdet.

På den baggrund er det på nuværende tidspunkt for tidligt at tilkendegive, om et eventuelt initiativ vedrørende ændrede rammer for forældres mulighed for fravær ved barns sygdom vil indgå i FFL2027. Det er ligeledes for tidligt at tage stilling til, om der i givet fald vil blive indkaldt til særskilte politiske drøftelser med partierne om sagen i tilknytning til finanslovsprocessen.

Naalakkersuisut lægger samtidig vægt på, at spørgsmål om indretningen af arbejdsmarkedets regler i vidt omfang bør udvikles i dialog med arbejdsmarkedets parter. Det gælder også spørgsmål om fravær ved barns sygdom. Denne tilgang bidrager til løsninger, der er forankret i praksis og tager hensyn til forskelle mellem brancher og arbejdspladser.

Eventuelle ændringer på området må derfor ses i en bredere sammenhæng, hvor hensynet til børnefamiliernes behov for fleksibilitet afvejes med hensynet til arbejdsmarkedets funktion og til den samlede økonomiske ramme. Naalakkersuisuts stillingtagen til konkrete initiativer vil derfor naturligt indgå i den samlede prioritering af tiltag i forbindelse med arbejdet med FFL2027.

Barselslovgivningen hører ressortmæssigt under Departementet for Børn, Unge og Familier. Departementet oplyser følgende:

"Barselslovgivningen hører ressortmæssigt under Departementet for Børn, Unge og Familier. Departementet kan oplyse, at arbejdet med en revision af den gældende barselslovgivning er igangsat og fortsat pågår som led i den samlede opfølgning på ønsket om at styrke rammerne for børnefamilier og skabe mere tidssvarende og fleksible ordninger på området.

Arbejdet omfatter en nærmere gennemgang af den gældende lovgivning med henblik på at vurdere mulighederne for en samlet revision. I den forbindelse indgår blandt andet overvejelser om en forlængelse af forældreorloven fra de nuværende 21 uger til 37 uger. Der indgår endvidere overvejelser om øremærket orlov til fædre samt om forbedringer af refusionsordningerne i barselsfonden. Formålet er at belyse, hvordan reglerne kan indrettes, så de i højere grad understøtter familiers behov i barnets første levetid.

Som led i arbejdet foretages der både juridiske og økonomiske vurderinger af de modeller, der indgår i overvejelserne. Departementets bidrag angår i den forbindelse navnlig den lovgivningsmæssige ramme og de faglige konsekvenser af en mulig revision, mens de nærmere samlede prioriteringer og den videre finanslovmæssige behandling henhører under den almindelige politiske og økonomiske proces. De økonomiske konsekvenser indgår således som en del af det igangværende arbejde, men arbejdet er endnu ikke afsluttet.

Departementet arbejder fortsat ud fra den gældende tidsplan for området med sigte på den videre politiske behandling af en samlet revision af barselslovgivningen ved

EM2027. Den videre tilrettelæggelse af arbejdet vil ske på grundlag af den politiske prioritering på området

Departementet kan dog derudover oplyse om, at processen på nuværende tidspunkt er sat på pause, i det der afventes en endelig udnævnelse af Naalakkersuisut for området.”

2. Mener Naalakkersuisut, at overenskomstaftalens del om barns første sygedag, er tidssvarende?

På det offentlige arbejdsmarked har alle ansatte mulighed for fri med løn i én dag ved barnets første sygedag, såfremt driften på arbejdspladsen kan rumme det. Økonomi- og Personalestyrelsens har oplyst, at det er styrelsens indtryk, at langt de fleste forældre får lov at anvende denne mulighed. Ligeledes er det styrelsens generelle vurdering, at samme mulighed findes for de fleste på det private arbejdsmarked.

Naalakkersuisut finder det principielt vigtigt, at overenskomster og aftaler på arbejdsmarkedet medvirker til at sikre rimelige og tidssvarende vilkår for børnefamilier. Muligheden for fravær ved barns sygdom udgør i den forbindelse et centralt element i at understøtte forældres mulighed for at yde nødvendig omsorg, særligt i situationer hvor barnet er mest sårbart.

Naalakkersuisut anerkender samtidig, at arbejdsmarkedets indretning løbende bør afspejle samfundsudviklingen, herunder ændrede familiemønstre og forventninger til balancen mellem arbejdsliv og familieliv. Det kan derfor være relevant at overveje, om de gældende ordninger fortsat er tidssvarende, eller om der er behov for justeringer.

En sådan vurdering bør imidlertid ske i tæt dialog med arbejdsmarkedets parter og med respekt for overenskomstsystemets rolle. Naalakkersuisut finder det væsentligt, at eventuelle ændringer baseres på et solidt grundlag, hvor både hensynet til børnefamiliernes behov, arbejdspladsernes drift og de økonomiske konsekvenser indgår i en samlet afvejning.

A. Naalakkersuisut anmodes om at redegøre for eventuelle politiske tiltag på området.

Der henvises i det hele til besvarelsen af § 37 spørgsmål nr. 004-2026.

Naalakkersuisut oplyste i besvarelsen følgende:

”Naalakkersuisut ser positivt på dialog om, hvordan ordninger kan indrettes, så de i videst muligt omfang understøtter barnets sundhed og familiens behov, samtidig med at der tages ansvar for institutionernes og arbejdspladsernes drift.

Det er Naalakkersuisuts grundlæggende holdning, at arbejdsmarkedsforhold som udgangspunkt bør reguleres i samarbejde mellem arbejdsmarkedets parter, da det giver mulighed for løsninger, der er forankret i praksis og tager hensyn til forskellige branchers vilkår.

For at undgå skævvridning mellem brancher og mellem medarbejdere på samme arbejdsplads, er det samtidig at foretrække, at ændringer foretages tværgående. På

den baggrund anbefalede Overenskomstkommissionen¹ i 2022, at fagforeningerne tager initiativ til at danne forhandlingsfællesskaber. Naalakkersuisut bakker fortsat op om denne anbefaling og vil derfor fortsat se positivt på, at landets fagforeninger går sammen i større fællesskaber, der kan arbejde med fælles overenskomster og/eller aftaler.”

“Naalakkersuisut anerkender, at spørgsmålet om barns fravær ved sygdom rummer både menneskelige, sundhedsmæssige og samfundsøkonomiske dimensioner. Det er et område, hvor mange familier kan opleve sårbarhed og behov for fleksibilitet.

Naalakkersuisut er derfor åbne over for fortsat dialog om, hvordan rammerne kan udvikles på en måde, der balancerer hensynet til barnet, familien og samfundets samlede ressourcer.

Afslutningsvist er det relevant at gøre opmærksom på, at Holdbarheds- og Vækstplan II i et hovedafsnit om de centrale udfordringer for den økonomiske holdbarhed påpeger, at befolkningsudviklingen med hensyn til antallet af borgere og alderssammensætningen er central for den fremtidige økonomiske og fysiske planlægning.

I den forbindelse fremhæves, at en af de forventede hovedudfordringer i forhold til netop den demografiske udvikling er en svagt faldende fertilitet. De nyeste tal fra Grønlands Statistik viser en fertilitet på knap 1,75 børn i gennemsnit pr. kvinde, hvor 2,1 børn i gennemsnit pr. kvinde vurderes til at være nødvendigt for at sikre balance i befolkningsstørrelsen på sigt. En fortsat nedgang i befolkningstallet er af flere grunde ikke ønskelig.”

3. Har Naalakkersuisut foretaget beregninger af de økonomiske konsekvenser ved en udvidelse af barns første sygedag til også at omfatte barns anden sygedag?

Der er ikke udarbejdet økonomiske beregninger på en udvidelse med én dag, hverken for det offentlige område i relation til overenskomstforhandlingerne eller som en samfundsøkonomisk analyse på tværs af det samlede offentlige og private arbejdsmarked. Der henvises herudover til svar på § 37 nr. 004-2026 spørgsmål 3.

A. Hvis ja, bedes beregningerne redegjort.

Se ovenfor.

B. Hvis nej, agter Naalakkersuisut da at iværksætte et arbejde med henblik på at beregne de økonomiske konsekvenser?

Se besvarelsen af spørgsmål nr. 4.

4. Har Naalakkersuisut indledt drøftelser med arbejdsmarkedets parter om en revision af familiers vilkår på arbejdsmarkedet?

Som oplyst under spørgsmål nr. 2 ser Naalakkersuisut positivt på en åben dialog om indretningen af forældres mulighed for at holde fri ved et barns sygdom. På den baggrund er Økonomi- og Personalestyrelsen ved at forberede en invitation til

---

¹ Overenskomstkommissionen bestod af en af Naalakkersuisut udpeget formand, 6 medlemmer udpeget af fagforeningerne, 3 medlemmer udpeget af kommunerne og 3 medlemmer udpeget af Grønlands Selvstyre. Kommissionen drøftede reformeringen af det offentlige overenskomstsistem. Se kommissionens 32 anbefalinger i betænkningen her: https://naalakkersuisut.gl/Publikationer?types=&subjects=79e0adaf-65a8-41cf-b5cd-2f2eb15422c8&page=1&dates=2022&sc_lang=da

arbejdsmarkedets parter om en drøftelse af, hvorledes indretningen af forholdene for forældrene i relation til deres barns behov ved sygdom kan se ud i fremtiden. Det forventes, at denne invitation udsendes i løbet af marts/april 2026.

A. Hvis ja, bedes drøftelserne oplyst.

Se ovenfor.

B. Hvis nej, agter Naalakkersuisut at tage initiativ til dialog med arbejdsmarkedets parter med henblik på eventuelle samarbejdsaftaler, der tilgodeser børnefamilier?

Se ovenfor.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Med venlig hilsen

Aqqaluaq B. Egede